

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2505/2020
24.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босилковића и Бранке Дражић, чланова већа, у парници тужиоца-противтуженог АА из ..., чији је пуномоћник Страхиња Селаковић, адвокат из ..., против тужене-противтужиле ББ из ..., чији је пуномоћник Штањо Калман, адвокат из ..., ради поверавања детета, одлучујући о ревизији тужене која је изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 47/20 од 13.02.2020. године, у седници већа која је одржана дана 24.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 47/20 од 13.02.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 680/18 од 19.11.2019. године, ставом првим изреке пресуде делимично је усвојен тужбени захтев, ставом другим утврђено је да је малолетни ВВ из ..., рођен ... године, поверен на негу, бригу, чување, васпитање и самостално вршење родитељског права оцу АА из Ставима трећим, четвртим и петим изреке, утврђен је начин одржавања личних односа између мајке ББ и малолетног ВВ, на начин како је то ближе одређено у овим ставовима изреке. Ставом шестим изреке обавезана је тужила-противтужена да на име свог доприноса за издржавање малолетног детета странака плаћа износ од 5.000,00 динара месечно, на руке оцу АА и то исплатом до 5.-ог у месецу за текући месец, почев од дана подношења противтужбе па убудуће, док за то постоје законом прописани услови, а заостале рате ће платити одједном, са каматом по стопи утврђеној по Закону о затезној камати. Ставом седмим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио делимично лишење родитељског права тужене-противтужиле у погледу права на одлучивање о презимену детета, те да се одреди да ће малолетни ВВ убудуће носити очево презиме АА, што је тужена дужна да призна и трпи, као и да се на основу ове пресуде у МКР за матично подручје за ..., под број 5496/2017, за малолетног ВВ упише ново презиме БААА, у року од 15 дана под претњом извршења. Ставом осмим изреке одбијен је противтужбени захтев којим је тужена-противтужила тражила да се њој повери самостално вршење родитељског права над малолетним ВВ, да се утврди обавеза тужиоца да издржава дете, да се уреди начин одржавања личних односа између

тужиоца и малолетног детета, како је то ближе описано у овом ставу изреке. Ставом деветим изреке одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 47/20 од 13.02.2020. године, жалба тужене-противтужиље је одбијена и потврђена пресуда Основног суда у Новом Саду П2 680/18 од 19.11.2019. године у делу којим је усвојен тужбени захтев и одбијен противтужбени захтев и одлучено о вршењу родитељског права, одржавања личних односа, издржавања детета и о делу одлуке о трошковима парничног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена-противтужиља је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 са изменама и допунама) и нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и тужена су живели у ванбрачној заједници током 2016. године. Малолетни ВВ је рођен године, а два дана након његовог рођења тужена је напустила ванбрачну заједницу. До неслагања је дошло јер тужена није хтела у породицишту да пријави име оца, па је дете добило њено презиме. Тужена је рођена године, осим малолетног ВВ има још двоје деце, једно дете је старије од малолетног ВВ, а друго је добила у ванбрачној заједници коју је засновала након рођења малолетног ВВ. Живи у кући са мајком, очухом, ванбрачним партнером и децом. Малолетни ВВ је живео са њом, а након доношења решења о привременој мери у овој парници од 19.12.2018. године живи са оцем. Кућа у којој тужена живи је комфорна и адекватно опремљена. Тужена је лако ментално недовољно развијена особа, а завршила је специјалну основну школу „...“ у Није запослена, корисник је социјалне помоћи. Месечни приходи у њеној кући износе око 15.000 динара. Финансијски је помаже сестра која живи у Немачкој. Тужилац је рођен године, непотпуног је образовања и ради као молер, где месечно заради око 720 евра. Живи у кући са родитељима, браћом и сестрама, а у кући их има укупно деветоро. Кућа је приземна, има три собе, дневни боравак, кухињу и купатило. Одкако мал. ВВ живи код њега, тужилац и дете сами спавају у једној соби. Мајка тужиоца кува за све и одржава домаћинство, брине и о малолетном ВВ када је тужилац одсутан због посла. Такође, око детета помаже и тужиочева сестра. Тужилац је психо-физички здрав и мотивисан да води бригу о детету. Према мишљењу Центра за социјални рад града Новог Сада родитељски капацитети тужиоца су адекватни, уз помоћ и подршку родитеља пружа детету безбедне и одговарајуће услове за правилан раст и развој. Малолетни ВВ од рођења болује од бронхитиса и астме, а дијагноза му је успостављена када је имао четири месеца. Хоспитализован је неколико пута и то у августу 2017. године, децембру 2017. године и јуну 2018. године. Према мишљењу Центра за социјални рад, малолетно дете је хоспитализовано неколико пута због неспровођења адекватне терапије, јер тужена одређени период није одговорно поступала када је дететово здравље у питању, није га водила на лекарске контроле и није схватила озбиљност хроничног обољења детета. Дечија болница је обавестила Центар за социјални рад да је дете у краћем временском периоду више пута хоспитализовано због неспровођења терапије, а након

интервенције Центра за социјални рад, тужена је почела да води адекватну бригу о детету. Дете је код доктора некад доводила мајка, а некада бака по оцу. Једном приликом након двонедељног боравка код мајке, дете је предато оцу, а истог дана хитно хоспитализовано са дијагнозом гастроинтестинално крварење, дехидрација и без могућности да се ослони на ноге.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је поверио тужиоцу вршење родитељског права над малолетним дететом, уредио начин одржавања личних односа између тужене и детета, утврдио висину доприноса за издржавање детета коју је тужена обавезана да плаћа, а одбио тужбени захтев у делу у коме је тужилац тражио делимично лишење родитељског права тужене и одбио противтужбени захтев у целости.

По налажењу Врховног касационог суда другостепени суд је правилном применом одредаба чланова 71. став 3., 61. и 160. Породичног закона одбио као неосновану жалбу тужене и потврдио првостепену пресуду, одлучујући као у изреци.

Одредбом члана 77. став 3. Породичног закона прописано је да један родитељ сам врши родитељско права на основу одлуке суда када родитељи не воде заједнички живот, а нису закључили споразум о вршењу родитељског права.

Имајући у виду да је тужена занемаривала здравствене потребе детета, због чега је дете више пута хоспитализовано, а у складу са мишљењем Центра за социјални рад града Новог Сада, који је након свеобухватне процене свих околности случаја, прибављених података од надлежних здравствених установа у којима је лечен малолетни Војислав и након обављених разговора са тужиоцем и туженом, као и процене подобности стамбених услова за живот детета, дао мишљење да је тужилац у стању да на бољи начин одговори потребама детета, те да је у најбољем интересу малолетног ВВ да се повери на самостално вршење родитељског права тужиоцу, оцу АА и уредио начин одржавања личних односа са мајком, као родитељем са којим не живи, у смислу одредбе члана 61. Породичног закона, а сагласно моделу виђања који је центар за социјални рад одредио као модел у најбољем интересу детета.

Правилно је од стране нижестепених судова, утврђена висина новчаног износа који је тужена у обавези да даје као свој допринос за издржавање малолетног ВВ, применом критеријума за одређивање издржавања из члана 160. Породичног закона, а сразмерно могућностима тужене као дужника издржавања, које су правилно процењене, као и према потребама малолетног ВВ и у складу са његовим узрастом.

Неосновани су ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права-одредбе члана 77. Породичног закона, те да је суд својом одлуком *de facto* дете поверио на чување и старање баки детета, а не тужиоцу-противтуженом, те да је најбољи интерес малолетног детета, узраста од око 3 године, да родитељско право самостално врши мајка, која је неопходна као битна фигура у одрастању и која може боље да заштити интересе детета тог узаста.

У конкретном случају, ценећи најбољи интерес детета, у смислу одредбе члана 6. став 1. Породичног закона, правилан је закључак нижестепених судова да малолетни Војислав буде поверен на самостално вршење родитељског права тужиоцу, оцу,

посебно имајући у виду здравствено стање малолетног детета и могућност ангажовања оца у вези с тим.

Осталим ревизијским наводима се побија правилност утврђеног чињеничног стања и оцена доказа што не може бити ревизијски разлог према одредби члана 407. став 2. ЗПП.

Из наведених разлога Врховни касациони суд је одлучио као у изреци применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа-судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић